

Zad.1. Udowodnij, że wyznacznik macierzy

$$\begin{pmatrix} p_1 & a & a & a & \dots & a \\ b & p_2 & a & a & \dots & a \\ b & b & p_3 & a & \dots & a \\ b & b & b & p_4 & \dots & a \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b & \dots & \dots & \dots & \dots & p_n \end{pmatrix} =: A_n$$

ma postać

1) $b \neq a \Rightarrow$

$$\det A_n = \frac{b \cdot f(a) - a \cdot f(b)}{b - a},$$

gdzie $f(x) := \prod_{i=1}^n (p_i - x).$

2) $b = a \Rightarrow$

$$\det A_n = a \sum_{i=1}^n f_i(a) + p_n f_n(a),$$

gdzie

$$f_k(x) := \prod_{\substack{i=1 \\ i \neq k}}^n (p_i - x).$$

Wykorzystaj udowodnione tożsamości w celu wyznaczenia

$$\det \begin{pmatrix} a & b & b & \dots & b \\ b & a & b & & \vdots \\ b & b & a & & \vdots \\ \vdots & \vdots & & \ddots & b \\ b & b & \dots & b & a \end{pmatrix}.$$

Zad.2. Udowodnij, że dla $b \neq a$ zachodzi tożsamość

$$\det \begin{pmatrix} a+b & ab & 0 & \dots & 0 \\ 1 & a+b & ab & & \vdots \\ 0 & 1 & a+b & & 0 \\ \vdots & 0 & 1 & & ab \\ 0 & \dots & \vdots & 1 & a+b \end{pmatrix} = \frac{a^{n+1} - b^{n+1}}{a-b}.$$

Jaką postać wyznacznik ten przyjmuje dla $b = a$?

Zad.3. Wyznacz wielomian charakterystyczny macierzy

$$A := \begin{pmatrix} 0 & \mathbb{I}_{n-1} \\ -a_0 & a \end{pmatrix}, \quad u := (-a_1, -a_2, \dots, -a_{n-1}).$$

Zad. 4. Niechaj $t \mapsto a_{ij}(t), i, j \in \overline{1, n}$ będą różniczkowalnymi funkcjami argumentu $t \in \mathbb{R}$ na pewnym otoczeniu 0. Wykaż słuszność wzoru

$$\begin{aligned} & \frac{d}{dt} \det \begin{pmatrix} a_{11}(t) & a_{12}(t) & \dots & a_{1n}(t) \\ a_{21}(t) & a_{22}(t) & \dots & a_{2n}(t) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1}(t) & a_{n2}(t) & \dots & a_{nn}(t) \end{pmatrix} \\ &= \sum_{j=1}^n \det \begin{pmatrix} a_{11}(t) & \dots & a_{1j-1}(t) & \frac{d a_{1j}(t)}{dt} & a_{1j+1}(t) & \dots & a_{1n}(t) \\ a_{21}(t) & \dots & a_{2j-1}(t) & \frac{d a_{2j}(t)}{dt} & a_{2j+1}(t) & \dots & a_{2n}(t) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1}(t) & \dots & a_{nj-1}(t) & \frac{d a_{nj}(t)}{dt} & a_{nj+1}(t) & \dots & a_{nn}(t) \end{pmatrix} \end{aligned}$$

a następnie użyj go do obliczenia

$$\left. \frac{d}{dt} \right|_{t=0} \det (\mathbb{I}_n + tA).$$

Zad. 5. Udowodnij, że wyznacznik dowolnej macierzy $A \in \mathbb{R}(n)$ o własności

$$\forall i, j \in \overline{1, n} : A_{ij} \in \{-1, 1\}$$

jest liczbą podzielną przez 2^{n-1} .

Zad. 6. Zdefiniujmy macierze

$$A := \begin{pmatrix} a_1 & x_1 & y_1 & z_1 \\ a_2 & x_2 & y_2 & z_2 \\ a_3 & x_3 & y_3 & z_3 \\ a_4 & x_4 & y_4 & z_4 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}(4)$$

$$B := \begin{pmatrix} y_1 & y_2 & y_3 & y_4 \\ b_1 & b_2 & b_3 & b_4 \\ z_1 & z_2 & z_3 & z_4 \\ x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}(4).$$

Wiedząc, że

$$\det A = 4 = 4 \det B.$$

wyznacz

$$\det(A+B).$$

Zad. 7. W zależności od wyboru ciała bazowego $K \in \{\mathbb{R}, \mathbb{C}\}$

ocień prawdziwość poniższej implikacji odnoszącej się do dowolnej macierzy

$$A \in K(n) :$$

$$A^2 + I_n = 0 \Rightarrow n \in 2\mathbb{N}.$$

Zad. 8. Niechaj $A \in \mathbb{C}(n)$, przy czym $\begin{cases} AA^T = I_n \\ \det A < 0 \end{cases}$.

Wyznacz $\det(A + I_n)$.

Zad. 9. Dla dowolnych macierzy $A, B, C, D \in K(n)$ o własności

$$ABCD = I_n$$

udowodnij tożsamości

$$\begin{aligned} ABCD &= DABC = CDAB \\ &= BCDA = I_n. \end{aligned}$$

Zad. 10. Niechaj A będzie macierzą spełniającą tożsamość $A^3 = 2I_n$.

Udowodnij, że macierz

$$B := A^2 - 2A + 2I_n$$

jest odwracalna.

Zad. 11. Wyznacz odwrotność macierzy

(i)
$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 0 & 1 & 1 & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & 1 & \dots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}(n)$$

(ii)
$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 2 & 2 & \dots & 2 \\ 1 & 2 & 3 & \dots & 3 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & 2 & 3 & \dots & n \end{pmatrix}$$

(iii)
$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 0 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 1 & 0 & \dots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & 1 \\ 1 & 1 & \dots & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

(iv)
$$\begin{pmatrix} 0 & a_1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & a_2 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \vdots & \vdots & \vdots & a_{n-1} \\ a_n & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad a_i \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, i \in \overline{1, n}.$$

Zad. 12. Niechaj $A, B, C, X, Y, Z \in \mathbb{C}(n)$, przy czym

zakładamy, że istnieją macierze A^{-1}, C^{-1} .

Wyznacz $\begin{pmatrix} A & B \\ 0 & C \end{pmatrix}^{-1}$, $\begin{pmatrix} I_n & X & Y \\ 0 & II_n & Z \\ 0 & 0 & III_n \end{pmatrix}^{-1}$.

Zad. 13. Wyznacz odwrotność macierzy Vandermonde'a

$$V(a_1, a_2, a_3) := \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a_1 & a_2 & a_3 \\ a_1^2 & a_2^2 & a_3^2 \end{pmatrix},$$

$$\#\{a_1, a_2, a_3\} = 3.$$

Zad. 14. Zakładając istnienie wszystkich wypisanych poniżej macierzy odwrotnych, udowodnij dla $A, B \in K(n)$ tożsamość

$$A, B \in K(n)$$

$$(A - B)^{-1} = A^{-1} + A^{-1}(B^{-1} - A^{-1})^{-1}A^{-1}.$$

implikującą – w szczególności –

$$(\mathbb{I}_n + A)^{-1} = \mathbb{I}_n - (A^{-1} + \mathbb{I}_n)^{-1}.$$

więc też $\det((\mathbb{I}_n + A)^{-1} + (\mathbb{I}_n + A^{-1})^{-1}) = 1$.

Zad. 15. Niechaj $A \in K(n)$, $C \in K(n)$, $B \in K^m_n$,
 $D, E \in K^n_m$.

Udowodnij tożsamości

$$\det \begin{pmatrix} A & B \\ 0 & C \end{pmatrix} = \det A \cdot \det C = \det \begin{pmatrix} A & 0 \\ D & C \end{pmatrix}$$

i wyprowadź wzór na wyznacznik

$$\det \begin{pmatrix} 0 & A \\ C & E \end{pmatrix}.$$

Zad. 16. Niech $A, B, C, D, E \in \mathbb{C}(n)$. Udowodnij słuszność implikacji

$$\det A \neq 0 \Rightarrow \det \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix} = \det A \cdot \det (D - CA^{-1}B)$$

$$[A, C] = 0 \Rightarrow \det \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix} = \det (AD - CB).$$

Zad. 17. Rozważamy macierze $A, B_1, B_2, B_3, B_4 \in \mathbb{R}(2)$,

przy czym zakładamy, że $A \neq 0$.

Udowodnij, że ilekroć zachodzi

$$\forall i \in \overline{1,4} : \det(A+B_i) = \det A + \det B_i .$$

wówczas macierze $B_i, i \in \overline{1,4}$ są liniowo niezależne nad \mathbb{R} .